

"ישיבישע בלאט" - הדף היומי

מבחר שאלות ל"עיון והעמקה" בלימוד הדף

בס"ד

דף קח.

השאלות

1. וחטאים בעדת צדיקים אלו אנשי סדם ויש לעיין מה הדמיון בין חטאתם של דור המבול לחטאתם של אנשי סדם שנכתבו בפסוק אחד?
2. דור המדבר אין להם חלק לעולם הבא?
3. עדת קורח אינה עתידה לעלות, וצ"ע למה לא נקט קורח ועדתו כבכל מקום?
4. ה' ממית ומחיה מוריד שאל ויעל, ויל"ע מה השייכות דווקא לחנה, וכן איזה חלק נתחדש שיש להם ע"י תפילתה?
5. חמי טבריא, וקשה הלא לא יהיה מבול בארץ ישראל?
6. מלמד שהרביע, וקשה אי"כ למה נענשו הבעלי חיים?
7. בא רואה כמהמגדול כוחה של חמס, והנה ברש"י עה"ת כתב כל מקום שאתה מוצא ע"ז ועריות אנדרלמוסיה באה לעולם, ולא הזכיר גזל?
8. פשטו ידיהם בגזל, וקשה הלא גזל וחמס שני דברים הם (עי' ב"ק סב.)?
9. ואף על נח נחתך גזר דין, וקשה הא עליו כתיב כי אותך ראיתי צדיק וגו'?
10. בדורותיו יש דורשים לשבח ויש דורשים לגנאי, ולמה?
11. מפנים דרך כרמים, ויל"ע מהו ענין הכרמים כאן?

לא יקומו רשעים במשפט זה דור המבול, ועי' תורת חיים שכל הפרק נדרש על דור זה ואשרי האיש זה נח שלא הלך בדרכם.

חב טובה גלגל העין רבה, עי' מהר"ל בבאור ג' החטאים והיסוד הוא אחד בתחילה כפירה וחסרון אמונה בהשגחת הסורא, אח"כ הליכה אחר התאוות הגשמיות, ואח"כ גול והשחתת המידות. חוץ מתושלמי, ועי' בבן יהוידע שלכן קרא ה' לבני"ש בשם שולמית שלא חטאו. ולא דגים שבים, ועי' בן יהוידע דלכן מצוה לאכלם בשבם שאין שולטת אש גהינם.

ע"ב

1. מלמד שהיה נח מוכיחם, וקשה למה לא התפלל עליהם שיחזרו בתשובה?
2. שהטעימן עולם הבא, וקשה למה הם זכו למה שלא זכו שאר אלו שאין להם חלק לעוה"ב?
3. בידוע שלא נעבדה בו עבירה, ובזבחים קטז. איתא בידוע שהוא טהור ויל"ע הנ"מ ביניהם?
4. רבך שונאני ואתה שונאני, וקשה אדרבה מה שרבו שונאו זה סיבה שגם הוא ישנא?
5. שמא לאשתי אתה צריך, וקשה מאי ס"ד של עורב?
- 6.

זקן, תיבה זו למה, ואף שאמרו לעיל קז: דעד אברהם לא היה זקנה לשון גנאי אמרו לו יפ"ת

קבע בה אבנים טובות ומרגליות, והשווה עם מה דאיתא בירושלמי פסחים פרק א' הלכה א'.

עליונים תחתונים וכו', עי' מהר"ל דה לא. בדמיון התיבה לעובר במעי אמו דהמבול הוא כהריון מחדש.

בענין דיבור העורב, עי' יד רמה דהוא בשפת נחיות, ועי' בן יהוידע שהיה השר של העורב שדבר.

לא נמצא העולם חסר בריה, ועי' שו"ת מהר"י אסאד י"ד צב' מה שניתן להוכיח מכאן לענין אי בעופות מתעברים מן משאינו מינם.

כלב נקשר, עי' ירושלמי תענית א' ו', ועי' יד רמה ובבן יהוידע כיצד מתחבר על עניני תשמיש.

התשובות מעבר לדף

התשובות

1. עי' בתורת חיים ששניהם חטאו מתוך רוב טובה שהשפיע עליהם ה', וכן בשניהם נספו גם יונקי שדיים שלא חטאו.
2. ביאר בעשרה מאמרות (חיקור דין ב' ח'), דהכוונה שאין צריכים לעולם הבא דהשיגו כבר בעולם הזה במעמד הר סיני ועל הים, ועי' קדושת לוי אבות ד"ה לבאר, וי"א שלא דיברו כאן על על הערב רב או על המתלוננים ולא על כולם,
3. עי' שלה קורח אות טו' דקורח עצמו יש לו חלק לעוה"ב ודייק זאת ממתניתין, ועי' רש"ש מה נקרא עדת קורח האם רק הבלועים או גם הנשרפים.
4. עי' ילקוט שמעוני שם בשמואל א' פרק ב', ועי"ש בכלי יקר דע"י תפילתה זכו לתחיית המתים אף שחלק בעולם הנשמות לא היה להם, ומה החנה התפללה עליהם בגלל שקרח הלא טעה בגלל שמואל בנה שיצא ממנו כמבואר במדרש.
5. כן הקשו הריב"א ופענח רזא, והתי' נראה דאף שלא היה מבול בא"י היינו שלא ירד בה גשם אבל עליית מי התהום בה כן היה, (ולכן לא יכלו להמלט ע"י השהיה בה)
6. עי' מהרש"א וברא"ם בראשית ו' יב', והנראה שאף שהאדם התחיל הם המשיכו בזה מעצמם ולכן נענשו, ואעפ"כ שאלה הגמרא לקמן אם אדם חטא בהמה וכו', דזה לבד לא מספיק להענישם, ולכן תירצו דבגלל שנבראו לצורך האדם לכן נאבדו עמו, ועדיין צריך לזה תוספת דהשחיתו דרכם, והראיה מדגים שלא מתו.
7. ביאר הרא"ם שם דהזנות וע"ז גרמו לצורת העונש, אבל הגזר דין נחתם בגלל החמס, ועיין רמב"ן ר. בחיי ומהר"ל מה המיוחד בעוון גזל, וכן מצינו בסדום דלאחר שחטאו בעריות (הוציאו לנו את האנשים עי' רש"י) נגזר עליהם עונש אנדרלמוסיה שמתו גם קטנים וכו'.
8. עי' באר שבע, ובמזרחי(ו' יא') כתב דבלשון תורה אין הפרש ביניהם, ועי' מהרש"א.
9. צ"ל דבגלל דין האנדרלמוסיה היה דינו למות, עי' יד רמה, ואפשר לומר דלכך הצלתו היתה צריכה להיות בהפרדה מוחלטת משאר דורו, וע"ע בעיון יעקב.
10. עי' מזרחי עה"ת מה שביאר וע"ע בבן יהוידע כאן.
11. עי' רש"י שפירש כפשוטו, ועי' מהרש"א דקאי על כרמו של נח, ועי' אמתחת בנימין.

ע"ב

1. עי' עיון יעקב, ואחד מהם דכיון שהיה בכלל הגזירה אין חבוש מתיר עצמו וכו'.
2. עי' מהרש"א דכיון שאין עומדים אפי' לדין היה צריך להראות להם מה הפסידו ועי' מהר"ל.
3. עי' חזקוני ומזרחי עה"ת, שהיינו הך ועי' מהרש"א ובגור אריה על דברי רש"י.
4. עי' בית לוי עה"ת ועי' ליקוטי יעב"ץ עה"ת, ועי' י' הגרי"ז מה שהקשה על דברי העורב.
5. עי' לבוש האורה דחשב שירביע בת זוגו על מין אחר, ועי' מהרש"א באר שבע, אור החיים וחת"ס.
- 6.

לע"נ מרת אביבה בת הג"ר משה ע"ה נלב"ע ד' תשרי

להנצחות והארות 0527652935 בין הסדרים, להצטרפות לרשימת התפוצה שלח את המילה "צריך", לכתובת 17652935@gmail.com והדף ישלח אליך מידי יום